

1. Algemene inbreng over ETS2

Energie-Nederland pleit vanuit de optiek van de uitvoerbaarheid van ETS2 dat Nederland kiest voor de maximale opt-in. Alleen dan zijn er voor alle betrokken partijen in de keten die een rol hebben in ETS2 (zoals gasleveranciers en toezichthouder NEa) geen onduidelijkheden over het gasverbruik dat onder ETS2 valt.

Als de opt-in niet maximaal gebruikt wordt, dan zal in de praktijk mogelijk van tienduizenden bedrijven niet bekend zijn welk deel van hun gasverbruik onder ETS2 valt en welk deel niet. Dat komt omdat die bedrijven achter hun gasaansluiting zowel gasverbruik hebben dat wel onder ETS2 valt als gasverbruik dat niet onder ETS2 valt. Het is bij gasleveranciers niet bekend wat de exacte activiteiten van hun afnemers zijn achter hun gasaansluiting. Onderstaande slide komt uit een presentatie van NEa die in januari 2023 met Energie-Nederland is besproken.

nea **Scope ETS2 – Potentiële issues aardgas**

Voorlopige benadering vanuit de NEa

- Problematiek monitoring uitzonderingen is gereduceerd
- Leveranciers hoeven (veel) minder uitzonderingen in beeld te brengen voor ETS-2 rapportage
- Belangrijkste uitzonderingen zijn landbouw (bosbouw/visserij) en ETS installaties
- **Landbouw, aardgasgebruik**
 - Overgrote deel is glastuinbouw (3000 bedrijven)
 - Kleiner deel stalverwarming, utilities (20.000 bedrijven)
 - Splitsing huishoudens/landbouw
- **ETS-installaties**
 - 350 vergunde installaties (EAn registratie)

2. Artikelsgewijze vragen / suggesties

- Artikel 9:
 - 9.1 Hier wordt gesproken over publicatie door de minister. Wat is de uiterste publicatiedatum.
 - Wat is de standaard voor Groen gas=art 38?
- Afdeling 2.4: Gebouwde omgeving
 - Artikel 30.9: PM. Wanneer is hier de tekst beschikbaar?
 - Artikel 30.m: Gereguleerde entiteit. Is het mogelijk om een vergunning aan te vragen op groepsniveau?
 - Artikel 30o: In beide subartikelen wordt gesproken over zo spoedig mogelijk. Is het mogelijk om hier een periode aan te verbinden zodat het voor de entiteit duidelijk is wanneer de aanpassing geëffectueerd wordt?
- Afdeling 2.5: Dubbeltelling.
Wat indien brandstof van buiten Europa komt (waterstof, groen gas)?
- Artikel 41K : Is er interventie mogelijk op het aantal certificaten en zo ja wanneer wordt dit aangekondigd

3. Vragen over de toelichting

- Conditionaliteit voor energiebesparing en klimaatneutraliteit
 - Waar is de genoemde 20% minder broeikasgasrechten op gebaseerd. Kan dit toegelicht worden?
 - PM. Is het al duidelijk wanneer de herziening besproken gaat worden?

- 2.3. Gereguleerde entiteiten (ETS2)
 - Vergunning en monitoringsplan
Bij de implementatie wordt nog gesproken over een herziening van de Verordening monitoring en rapportage emissiehandel. Voor wanneer is deze herziening voorzien en wat doen we in de tussentijd?

- Emissieverslag en verslag doorberekening kosten eindgebruiker
rapporteren aan de NEa over het gemiddelde aandeel van de kosten gerelateerd aan het ETS2 die zij in het voorgaande jaar hebben doorberekend in de prijs van de geleverde brandstoffen
 - Voor een energieleverancier geldt dat de ACM reeds toezicht houdt op de redelijkheid van de tarieven. Hiermee komt een tweede toezichthouder in beeld wat als onwenselijk wordt ervaren. Een enkele toezichthouder op tarieven is voldoende.

- 3.3. Gereguleerde entiteiten
Is er bij de eenmalige regeldrukkosten ook rekening gehouden bij aanpassing van systemen? Graag een toelichting op de berekening van beide kostensoorten.